

ข่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-7777 โทรสาร 0-2143-9525

www.constitutionalcourt.or.th

Facebook : www.facebook.com/constitutionalcourt.thai
E-mail : pr_constitutionalcourt@gmail.com

ข่าวที่ ๑๒/๒๕๖๓

วันพุธที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นเรื่องการจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญ

ตามที่ปรากฏเป็นข่าวต่อสาธารณะในประเด็นที่ว่า ศาลรัฐธรรมนูญไม่ได้จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๙ และทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่า ศาลรัฐธรรมนูญเป็นศาลที่ไม่มีสถานะตามกฎหมาย การทำหน้าที่และการใช้อำนาจของศาลไม่มีผลตามกฎหมายด้วยนั้น เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตามความเป็นจริง สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญขอเรียนชี้แจงมาเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและสอดคล้องตามความเป็นจริง ในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. ศาลรัฐธรรมนูญจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศและมีเพียงศาลเดียว โดยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยการจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญแยกเป็นบทเฉพาะอยู่ในหมวด ๑๑ ตั้งแต่มาตรา ๒๐๐ ถึงมาตรา ๒๑๔ โดยมีการบัญญัติเรื่องโครงสร้าง องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ตลอดจนวิธีพิจารณาขององค์กรศาลที่ทำหน้าที่พิทักษ์สถานะความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๓ วรรคสี่ มาตรา ๒๐๘ วรรคห้า และมาตรา ๒๑๐ วรรคสอง ได้บัญญัติให้มีการตรากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญโดยมีสาระสำคัญออกเป็นสองส่วน ได้แก่ การสรรหาและการวินิจฉัยการพ้นจากตำแหน่งของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญรวมทั้งการดำเนินงานของศาลรัฐธรรมนูญ ปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้นใช้บังคับแล้ว โดยรัฐธรรมนูญไม่ได้มีบทให้ต้องไปบัญญัติเรื่องการจัดตั้งศาลไว้ในกฎหมายอื่นอีก ดังปรากฏตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคสาม ที่ไม่ให้นำรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๙ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “บรรดาศาลทั้งหลายจะจัดตั้งขึ้นได้แต่โดยพระราชบัญญัติ” มาใช้บังคับโดยอนุโลมแต่อย่างใด

แต่อย่างไรก็ดี รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคสาม บัญญัติให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับหมวด ๑๐ ศาล ส่วนที่ ๑ บททั่วไป ได้แก่ มาตรา ๑๘๘ (การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาล ซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์) มาตรา ๑๙๐ (พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ผู้พิพากษาและตุลาการพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ) มาตรา ๑๙๑ (ก่อนเข้ารับหน้าที่ ผู้พิพากษาและตุลาการต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์) และมาตรา ๑๙๓ (ให้แต่ละศาลมีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการที่มีความเป็นอิสระ และให้มีระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนเป็นการเฉพาะตามความเหมาะสม) มาใช้บังคับแก่ศาลรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม

๒. กรณีศาลรัฐธรรมนูญได้ขอถอนร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. จากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่เคยส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗ นั้น เพื่อนำกลับไปดำเนินการยกร่างใหม่ให้สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.)

๓. รัฐธรรมนูญได้บัญญัติหน้าที่และอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญไว้ในมาตรา ๒๑๐ ในการพิจารณา วินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย พิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และ อำนาจของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือองค์กรอิสระ และหน้าที่และอำนาจอื่น ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ บัญญัติให้คำวินิจฉัยของ ศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐ

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญจัดตั้งขึ้นและมีหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญดังกล่าวโดยตรง รวมทั้งผลคำวินิจฉัย ของศาลรัฐธรรมนูญถือเป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐ จึงไม่มีปัญหาทางกฎหมายในประเด็นเรื่องการจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญและการทำหน้าที่รวมถึงการใช้อำนาจ ของศาลรัฐธรรมนูญตามที่ปรากฏเป็นข่าวต่อสาธารณะดังที่กล่าวในข้างต้น แต่ประการใด
